

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie odszkodowania za budynki, znajdujące się na gruncie darowanym na budowę klinik w Krakowie wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. Lipca 1880. roku.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 13. Lipca 1880. r. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:
„Upoważnia się Wydział krajowy, ażeby część gruntu, będącego własnością szpitala św. Łazarza w Krakowie, około jednego morga wynosić mogącą, odstąpił bezpłatnie pod dwa pawilony kliniczne, kosztem Rządu wystawić się mające.“

Chociaż w myśl tej uchwały odstąpiony został c. k. Rządowi tylko grunt t. z. „na Blichu“, a nie grunt i budynki na nim się znajdujące, — to jednak zdawało się c. k. Władzom rządowym, iż leżało w intencji Wysokiego Sejmu nie żądać żadnego odszkodowania za powyższe budynki.

Na takie zbyt obszerne tłumaczenie darowizny gruntu nie mógł się zgodzić Wydział krajowy, gdyż Wysoki Sejm w późniejszej uchwale z dnia 12. Października 1882. roku, darując nowy grunt pod budowę zakładu dla anatomii patologicznej, zastrzegł, „aby ani fundusz szpitalny, ani fundusz krajowy nie był wskutek tego odstąpienia narażony na ponoszenie jakiegokolwiek wydatku“.

W tej uchwale Wysokiego Sejmu znaleźliśmy zupełne potwierdzenie naszego zapatrywania co do pierwszej darowizny z roku 1880., gdyż tam podobnie jak i tutaj chodziło jedynie o odstąpienie gruntu.

Kwestya odszkodowania za budynki, znajdujące się na darowanym gruncie „na Blichu“, została obecnie poruszoną przez c. k. Władze rządowe.

Według załączonej pod \cdot / odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 22. Grudnia 1885. r. l. 80.907, zażądało c. k. Ministerstwo oświecenia od Wydziału krajowego za pośrednictwem tegoż c. k. Namiestnictwa deklaracyi, czy i jakie wydatki musiałyby ponieść Skarb państwa dla odszkodowania funduszu szpitala św. Łazarza za budynki, znajdujące się na gruncie „na Blichu“, w razie, jeżeli c. k. Rząd zechce korzystać z odstąpienia tego gruntu i zamierzy postawić na nim budynki kliniczne.

Zarazem oświadcza c. k. Namiestnictwo od siebie, iż zdaniem jego o żadnym odszkodowaniu nie może być mowy, ponieważ — według słów powyższej odezwy:

1. „uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 13. Lipca 1880. r. ofiaruje grunt, zwany „na Blichu“ bezpłatnie“, bez wszelkich zastrzeżeń, — tudzież
2. „ponieważ na tym gruncie znajduje się obecnie stary, niewielki budynek, nie przedstawiający realnej wartości, — wreszcie

3. „ponieważ Wydział krajowy nie żądał żadnego wynagrodzenia, pomimo istnienia powyższego budynku.“

Pomijając widoczną pomyłkę, która się znajduje w powyższej odezwie c. k. Namiestnictwa, jakoby Wysoki Sejm w roku 1880. nie jeden, lecz dwa morgi gruntu pod budowę klinik odstąpił — musimy stanowczo wystąpić przeciwko wszystkim trzem punktom argumentacji c. k. Namiestnictwa.

Co do punktu 1go, to został on już wyjaśniony poprzednimi wywodami niniejszego sprawozdania.

Co się zaś tyczy budynków „na Blichu“, których jest dwa, to nie są one ani tak bardzo stare ani tak bardzo małe, bo mieści się w nich służba i warstwy, a wartość realna obu budynków oszacowaną została przez inżyniera szpitala św. Łazarza na kwotę około 6.637 zł. w. a.

Jest to, jak powiedzieliśmy, wartość realna budynków w obecnym ich stanie; lecz tracąc je, fundusz szpitala traci daleko więcej, bo na pomieszczenie służby szpitalnej i znajdujących się tamże warsztatów ślusarskich i stolarskich, — dla których według relacji Komitetu administracyjnego, pod żadnym warunkiem w dotychczasowych ubikacjach samego budynku szpitalnego miejsca znaleźć nie będzie można, — musi być postawiony w innym miejscu równie obszerny nowy budynek, którego koszt wypadnie preliminować na kwotę przeszło 11.500 zł. w. a., biorąc miarę z dawniejszego oszacowania budynków „na Blichu“ z czasu, gdy jeszcze w lepszym niż obecnie znajdowały się stanie.

Wreszcie odeprzec musimy twierdzenie c. k. Namiestnictwa, jakoby Wydział krajowy nie żądał żadnego wynagrodzenia.

Podczas traktowania bowiem z c. k. Rządem sprawy połączenia zarządu ekonomicznego klinik krakowskich z zarządem szpitala św. Łazarza, podniósł Delegat Wydziału krajowego sprawę odszkodowania za wszystkie budynki, znajdujące się na darowanych c. k. Rządowi gruntach, czego dowodem punkt IV. protokołu obrad Komisji z 13. Lutego 1885. roku, znajdujący się w naszych aktach.

Że jednak żądania tego co do odszkodowania za budynki „na Blichu“ Wydział krajowy dotychczas nie sformułował tak, jak to obecnie czyni, przyczyna tego w tej okoliczności, że sprawa budowy klinik poszła była w odwołkę.

Dziś, gdy c. k. Rząd objawia stanowczy zamiar przystąpienia do budowy klinik i gdy zapytuje, jakie wydatki będzie musiał ponieść Skarb państwa dla odszkodowania za budynki „na Blichu“, — Wydział krajowy, pragnąc uzyskać od Wysokiego Sejmu interpretację uchwały z 13. Lipca 1880. r. a kierując się z jednej strony życzliwością dla Instytucji Uniwersytetu Jagiellońskiego, z drugiej strony zaś niechęć narazić funduszu krajowego na dalsze wydatki, przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy upoważnić Wydział krajowy do wygotowania deklaracji, na podstawie której fundusz szpitala św. Łazarza obowiązuje się odstąpić c. k. Rządowi budynki „na Blichu“ za jednorazowym odszkodowaniem 6.637 zł. w. a.

We Lwowie dnia 8. Stycznia 1886.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Dr. Franciszek Hoszard w. r.

Sprawozdawca.

Odpis

odezwy c. k. Namiestnictwa z d. 22. Grudnia 1885. L. 80.907 do Wydziału krajowego we Lwowie.

Przedkładając w swoim czasie Wys. Ministerstwu oświecenia do decyzji sprawę postawienia nowych budynków dla klinik uniwersyteckich w Krakowie, przedstawiło Namiestnictwo także uchwałę Sejmu krajowego z dnia 13. Lipca 1880., zakomunikowaną odezwą Świątynnego Wydziału krajowego z dnia 17. Września 1880, l. 36.167, a dotyczącą odstąpienia 2 morgów gruntu obok szpitala św. Łazarza w Krakowie na cele budowy powyższych zabudowań klinicznych.

Przytem zażądano od Wys. Ministerstwa, ażeby wyjednało Najwyższe zatwierdzenie rzeczonyj uchwały Sejmowej.

Ponieważ obecnie w skutek ukończenia rokowań z Świątynnym Wydziałem krajowym w przedmiocie oddania klinik Krakowskich w zarząd Dyrekeji szpitala św. Łazarza ma nastąpić ostateczna decyzja względem postawienia nowych budynków klinicznych, zażądało Wys. Ministerstwo oświecenia reskryptem z dnia 17. b. m. l. 20.407 wyjaśnienia, czy Skarb państwa w razie, jeżeli Rząd zechce korzystać z odstąpienia powyżej wspomnianego gruntu i zamierzy postawić na nim budynki kliniczne, będzie zobowiązany ponieść jakie wydatki tytułem wynagrodzenia funduszu szpitalnego za rozebranie budynków szpitalnych, jeżeli się takie budynki na rzeczonym gruncie znajdują, zatem czy względem tego gruntu zachodzą w powyższej mierze takie okoliczności, jakie mają miejsce względem drugiego gruntu szpitalnego, odstąpionego także na cele budowy klinik na podstawie drugiej późniejszej uchwały sejmowej.

Namiestnictwo sądzi, że w powyższej kwestyi mogłoby dać Wysokie Ministerstwo przeczącą odpowiedź, albowiem wiadomem jest, że dotycząca uchwała Sejmu, to jest uchwała z dnia 13. Lipca 1880. ofiaruje grunt zwany „na Blichu“ bezpłatnie bez wszelkich zastrzeżeń, tudzież ponieważ na tym gruncie znajduje się obecnie stary nie wielki budynek, nie przedstawiający realnej wartości, — wreszcie ponieważ Świątynny Wydział krajowy nie żądał też żadnego wynagrodzenia pomimo istnienia powyższego budynku, lecz zważywszy, że Wysokiemu Ministerstwu chodzi oczywiście o uzyskanie wyraźnego zapewnienia władzy zarządzającej sprawami szpitala, że żadna pretensya względem wypłacenia jakiegokolwiek wynagrodzenia podniesioną nie będzie, pozwala sobie Namiestnictwo niniejszem prosić Świątynny Wydział krajowy o deklarację, mogącą uchylić wszelką wątpliwość pod względem bezwarunkowego odstąpienia gruntu zwanego „na Blichu“ na cele budowy klinik.

Tę deklarację raczy Świątynny Wydział krajowy nadesłać Namiestnictwu ile możności spiesznie, albowiem od tego będzie zależeć rychłe załatwienie wniosków przedłożonych Wysokiemu Ministerstwu w sprawie budowy klinik.

